

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Efter beslutningsforslaget fra Frihed 2000 opfordres regeringen til i indeværende folketingsår at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de nødvendige administrative ændringer, således at reglerne om prøveløsladelse ændres på fem nærmere angivne punkter.

Det fremgår af forslagets punkt 1, at hvis en indsat strafafsoner tidligere har været prøveløsladt, skal prøveløsladelse ikke kunne ske igen.

Hertil vil jeg sige, at prøveløsladelse er den eneste mulighed for effektivt at kunne påvirke og behandle indsatte efter løsladelse i form af tilsyn og eventuelt behandlingsvilkår.

Samtidig vil den løsladte have noget stående på bankbogen som en ekstra straftrussel, hvis han eller hun falder tilbage i kriminalitet. Prøveløsladelse er på den måde et godt kriminalpolitisk instrument.

En regel, som i al fremtid skulle afskære en afsoner fra på ny at blive prøveløsladt, er efter min mening alt for kategorisk. Synspunktet forudsætter, at de muligheder for bistand og kontrol, der er knyttet til prøveløsladelse, ikke skulle have nogen effekt over for den indsatte, der blot én gang måske mange år tidligere er løsladt på prøve. Dette er ikke i overensstemmelse med virkeligheden.

I bemærkningerne til forslaget anføres det: »I ganske mange tilfælde sker det, at en indsat bliver prøveløsladt, selv om vedkommende adskillige gange før har været prøveløsladt«.

Hertil vil jeg bemærke, at det efter de gældende regler er en forudsætning for prøveløsladelse, at den dømtes forhold ikke gør løsladelsen utilrådelig. Denne vurdering skal altid være konkret og aktuel. Når man vurderer, om prøveløsladelse er utilrådelig, ser man bl.a. på antallet af tidligere løsladelser. En indsat, der søger om prøveløsladelse, og som inden for de seneste år er blevet prøveløsladt flere gange og herefter har begået ny kriminalitet, vil som oftest ikke blive prøveløsladt.

I forbindelse med den seneste ændring af kriminalforsorgens vejledning om prøveløsladelse i februar i år er det blevet indskærpet, at der skal foretages en meget konkret og helt aktuel afvejning af sagens momenter. Selv om den pågældende ikke tidligere eller kun ganske få gange har været løsladt på prøve, skal man være yderst opmærksom på, om der er andre momenter, der taler imod prøveløsladelsen.

Hvis man ser på statistikken på området, viser den, at der i perioden fra 1989 til 1999 har været en stigning i antallet af afslag fra 10 pct. til 18 pct. Denne kraftige stigning i afslagsprocenten afspejler bl.a. det ønske om større tilbageholdenhed ved prøveløsladelse, som har været rejst i perioden. Ser man på tallene for afslag fra henholdsvis lukkede og åbne fængsler, er der en tydelig forskel. Afslagsprocenten i de åbne fængsler er oppe omkring 10, mens afslagsprocenten i de lukkede fængsler og arresthusene ligger på 31. Det er som bekendt her, man finder de indsatte, der har begået den alvorligste kriminalitet.

Det er altså forkert at give det indtryk, at betingelserne for at blive prøveløsladt efterhånden er blevet udvandede. Det er snarere det modsatte, der er tilfældet.

Alt i alt mener jeg, at praksis ligger på et forsvarligt niveau, og det er vigtigt at holde sig for øje, at prøveløsladelse er den eneste mulighed for effektivt at kunne påvirke og behandle den indsatte efter løsladelse. I beslutningsforslagets punkt 2 foreslås det, at prøveløsladelse ikke skal være en ret, men en mulighed, som kun anvendes, når den indsatte har udvist særdeles god opførsel, og når det findes fuldstændig ubetænkeligt at prøveløslade den pågældende.

I bemærkningerne til forslaget anføres det, at forholdene under afsoningen ikke tillægges vægt ved vurdering af prøveløsladelse. Det er ikke korrekt. Forhold under afsoning er altid blevet tillagt vægt, og dette er nu indskærpet i forbindelse med den seneste ændring i Kriminalforsorgens vejledning i februar i år. Det fremgår nu udtrykkeligt, at den indsattes forhold under afsoningen indgår i utilrådelighedsvurderingen, hvis disse forhold kan give anledning til at formode, at der er risiko for recidiv, altså fornyet kriminalitet. Det kan f.eks. være oplysninger om ny kriminalitet under afsoning, stofmisbrug, misbrug af udgang og eventuelt undvigelser.

Jeg mener ikke, at man ved siden af disse regler skal have et krav om, at den indsatte i øvrigt skal have udvist særdeles god opførsel. Det afgørende er, hvor stor fare for ny kriminalitet man vurderer, den pågældende har.

Det er også anført i bemærkningerne til punkt 2, at der ikke skal ske prøveløsladelse, hvis der er den mindste risiko for, at den indsatte begår kriminalitet under prøveløsladelsen. Efter de gældende regler forudsætter prøveløsladelse som nævnt, at den dømtes forhold ikke gør det utilrådeligt. Dette er definitioner, f.eks. at der